

تاریخ کهن قلندریه

احمد تارگون کارا مصطفی

ترجمه:

برضیه سلیمانی



فرهنگ معاصر

تهران ۱۳۹۶

فهرست نویسنده: حسن ازادشیر

سرشناسه: کارامصطفی احمدت، ۱۹۵۶ م، Karamustafa, Ahmet.
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ کهریز دریا احمد تارگون کارامصطفی؛ ترجمه مرضیه سلیمانی.
مشخصات نشر: تهران، فرهنگ معاصر، ۱۱.
مشخصات ظاهری: ۲۷۲ ص. ۵۸۱/۵۸۰ م.
فروست: تاریخ اندیشه / زیر نظر نصرالله پورجوادی؛ عرفان و ادبیات عرفانی.
وضعیت فهرست نویسی: فیبا.

یادداشت: عنوان اصلی: God's unruly friends: dervish groups in the Islamic
later middle period, 1200-1500.

یادداشت: کتاب حاضر قبلاً تحت عنوان «دوستان هنجارستیز» در «درویشان سرگردان
اواخر دوره میانه ۱۵۰۰-۱۲۰۰» با ترجمه فیبا در سال ۱۳۹۳ دریافت کرد.
عنوان دیگر: دوستان هنجارستیز خداوند (درویشان سرگردان اواخر دوره میانه ۱۲۰۰-۱۵۰۰)
موضوع: درویشی و درویشان - تاریخ.

Dervishes-History

شناسه افزوده: سلیمانی، مرضیه، ۱۳۴۰، مترجم.

شناسه افزوده: پورجوادی، نصرالله، ۱۳۲۲-.

رده بندی کنگره: BP ۵ ۱۳۹۵ د ۲۹ ک/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۸۹

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۸۸۸۱۵

تاریخ اندیشه ۵
زیر نظر: نصرالله پورجوادی
عرفان و ادبیات عرفانی ۲

فرهنگ معاصر



تهران، خیابان صفائی نری، خیابان فریمان، پلاک ۲۸

کدپستی: ۱۴۸۶۴۱۸۲ تلفن: ۵-۶۶۹۵۲۶۳۲

واحد فروش: ۶۶۷۳۳۵۲ فکس: ۶۶۴۱۷۰۱۸

E-mail: farhangmoaserpub@gmail.com

Website: www.farhangmoaser.com

تاریخ کهن قلندریه

احمد تارگون کارامصطفی

ترجمه: مرضیه سلیمانی

حروفنگاری، صفحه‌آرایی، و چاپ:

واحد کامپیوتر و چاپ فرهنگ معاصر

چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

کلیه حقوق این اثر متعلق به «مؤسسه فرهنگ معاصر» است و هر نوع استفاده
بازرگانی از این اثر اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و یا تکثیر به
هر صورت دیگر، کلاً و جزئاً، ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

یادداشت ناشر

تاریخ اندیشه در فرهنگ معاصر

تاریخ عمومی گزارش حوادث و رویدادهایی است که زمان وقوع آنها در گذشته دور و نزدیک بوده است، حوادثی که در زندگی کنونی ما و همچنین در زندگی آینده ما به نفع یا تأثیر می‌گذارد، یا حتی می‌توان گفت زندگی ما را شکل می‌دهد. اهمیت تاریخ در این است که آنچه هم‌اکنون در حال وقوع است خود نتیجه حوادث بسیار کوچک و بزرگی است که همه در گذشته رخ داده است. بنابراین، برای شناخت اوضاع کنونی خود و سایر مردمی که در دهکده جهانی به سر می‌برند به تاریخ روی می‌آوریم و سعی می‌کنیم تا حوادث گذشته را، حوادثی که به یکدیگر مرتبط و متصل بوده و از برآیند آنها زندگی کنونی ما در این جهان شکل گرفته است، به صورتی علمی بشناسیم یا آنچه را که قبلاً به اجمال می‌شناختیم به تفصیل بشناسیم.

تا چندی پیش حوادثی که تاریخ‌نویسان در کتابهای خود درج و ثبت می‌کردند حوادث ملموس و مشهود و اغلب سیاسی در جهان مادی و جسمانی بود، ولی از حدود دو قرن پیش این فکر ابتدا در میان متفکران جهان غرب پیدا شد که نه فقط حوادث سیاسی و اجتماعی و به طور کلی رویدادهای جهان مادی است که تاریخ را می‌سازد، بلکه روح و جان آدمی و آنچه در ذهن انسان و فرهنگ جوامع بشری مربوط می‌شود نیز در زندگی ما نقش داشته است، و لذا پدیده‌های ذهنی و روحی و به طور کلی آنچه مصالح بنای فکری و اعتقادی و فرهنگی ما را تشکیل می‌دهد می‌تواند در حوزه بررسیهای تاریخی قرار گیرد. دیری نیاید که این فکر از اروپا و غرب به سایر نقاط جهان و به فرهنگ و تفکر ما نیز وارد شد و به همین دلیل محققان معاصر ما با دیدی تاریخی و انتقادی به سراغ اعتقادات و به طور کلی آراء و اندیشه‌های گذشته

خود رفتند. ولی باید اذعان کرد که ما هنوز نتوانسته‌ایم در زمینه تاریخ اندیشه خود آثار چشمگیری منتشر کنیم. همان‌طور که در حوزه تاریخ اجتماعی و سیاسی و حوادثی که در دوسه هزار سال گذشته خود نیز نتوانسته‌ایم آثار قابل ملاحظه‌ای تألیف و منتشر کنیم. ما هنوز تاریخ اندیشه فلسفی و کلامی و عرفانی و هنری خود را با روش‌های علمی به دقت بررسی نکرده‌ایم. ثبت اندیشه‌های ما در حوزه‌های مختلف دینی، از قبیل تفسیر و حدیث و فلسفه و کلام و عرفان و ادبیات عرفانی و حقوق و فقه، هنوز مانند گذشته صورت می‌گیرد و بررسی‌های ما کاملاً جنبه تاریخی به خود نگرفته است. ما هنوز به درستی تصور روشنی نداشته‌ایم از این که هریک از معانی و مفاهیم فرهنگی دینی فلسفی ما در طول تاریخ چگونه دستخوش تحولات معنایی قرار گرفته‌اند و چطور به درستی تصور آن را نداشته‌ایم تصدیق هم در عمل نکرده‌ایم. فردی معاصر ناشی است که در طول سه دهه از فعالیت انتشاراتی حدود هشتاد و پنج کتاب را بیشتر، اگر نگوئیم منحصرأ، به چاپ و انتشار فرهنگهای لغت صرف کرده است. این موسسه انتشاراتی صرفاً به صورت واسطه‌ای میان مؤلف و چاپخانه عمل نکرده است. فرهنگ معاصر در حوزه‌هایی که تاکنون فعال بود سعی کرده است برنامه‌های انتشاراتی خود را براساس نیازهایی که محققان و مؤلفان مشخص می‌داده‌اند به اجرا درآورد. فکر انتشار سلسله‌ای از کتابهایی که به تاریخ اندیشه ایران مربوط می‌شود به صورت پیشنهاد توسط محققانی که با این مؤسسه همکاری می‌کرده‌اند مطرح شد و فرهنگ معاصر نیز با حسن استقبال از این پیشنهاد علمی و فرهنگی درصدد برآمد تا در کنار فعالیتهای انتشاراتی خود در زمینه لغات عمومی و ادبی و اصطلاحات علمی، به معانی آنها و سیر تحولات معنایی آنها نیز توجه کند و با همکاری مؤلفان و مترجمان و محققان کشور سلسله کتابهایی را که به تحقیق درباره عقاید و نظریات علمی و دینی و فلسفی می‌پردازند منتشر کند. «تاریخ اندیشه» که عنوان کلی این سلسله انتشارات خواهد بود خود به شاخه‌های دیگر منشعب خواهد گردید. شاخه‌هایی که تاکنون در نظر گرفته شده است درباره عرفان و ادبیات عرفانی، فلسفه و کلام، و مبانی فکری یا فلسفی هنرهاست.

فهرست

۱	دیباچه مترجم
۱۵	قدر دان
۱۹	کار
۲۱	۱. مقدمه
۲۶	تاریخ نگاری
۴۱	۲. ترک از طریق کزرو، جتاس
۴۲	زهد
۴۹	اباحه گری
۶۱	۳. ترک، فردگرایی کزروانه و تصوف
۶۱	ترک
۷۳	فردگرایی کزرو
۷۶	قلندران در ادبیات فارسی
۸۱	قلندرها در آثار نظری صوفیان
۸۵	قلندریه و زهد درویشی پیش از جمال الدین
۸۹	۴. استادان پارسا
۸۹	جمال الدین ساوی: استاد قلندران
۱۰۰	قطب الدین حیدر: استاد حیدریان
۱۰۷	عثمان بابا: استاد ابدال روم

۵. گروه‌های درویش در اوج شکوفایی (۱۵۰۰-۱۲۰۰) ۱۱۳

۱۱۲ خاورمیانه عربی

۱۲۴ ایران

۱۳۱ هند

۱۳۷ آسیای صغیر

۶. درویش‌ها در امپراتوری عثمانی (۱۵۵۰-۱۴۵۰) ۱۴۳

۱۴۴ مستدران

۱۴۹ حیدریان

۱۵۵ ابدال

۱۷۲ نامی‌ها

۱۷۷ سهروردیان

۱۸۰ بکتاشی

۷. ترک در اواخر سرون و عطا ۱۸۳

۱۸۵ نهاد تصوف

۱۹۲ اعتراض و شورش تارکان بر ضد تصوف

۸. نتیجه‌گیری ۲۰۳